

СТАНОВИЩЕ

от **проф. д-р Адриана Тафрова-Григорова**

на дисертационен труд

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по ...

(Методика на обучението по химия)

Автор: Надя Иванова Илиева

Тема: Подготовка на инженери в науката за образованието: компетентности, стратегии и инструменти

Научен ръководител: доц. д-р Елена Бояджиева

Актуалност на темата

Г-жа Надя Илиева е насочила дисертационната си работа към област, която е изключително актуална и същевременно много слабо изследвана – подготовката на инженери с адекватни на съвременното промишлено и обществено развитие професионални умения. При очертаване на стратегиите за модернизирание и реформиране на висшето образование, в последно време, се обръща особено внимание на връзката на образованието с индустрията, бизнеса и успешната реализация на завършилите студенти. В условията на създаване на нови технологии и продукти и бързото им развитие и прилагане, все по-осезаема е нуждата от подготвени специалисти, които бързо да могат да се адаптират към променящата се среда в професионалната си дейност. С най-голяма сила това се отнася за инженерите. Докторант Илиева основателно се е обърнала към компетентностния подход, който сравнително рядко се прилага във висшето образование, а може да бъде много ефикасен за усвояване на интердисциплинарни знания и комплексни умения, насочени към нуждите на промишлеността, икономиката, околната среда и обществото.

Проучване на проблема

Изборът на тема, цел и методи на изследването са обосновани аргументирано на основата на проучване на нормативни документи, научни публикации и собствения педагогически опит на докторанта. Заявената главна цел на изследването:

„Идентифициране и оценяване на компетенциите, изграждащи професионалната компетентност на бъдещите инженери по енергетика и проектиране и експериментално прилагане на образователна технология, чрез която да се повиши степента на овладяване и нивото на формираност на тези компетенции ... в курса по инженерна екология.“, предполага преди всичко преглед на многобройни литературни източници, в случая – 253. Направен е критичен анализ на публикациите по темата с цел да се изяснят предимствата и недостатъците на използването на компетенциите като оперативни цели и планирани резултати от обучението. Докторантката показва добри изследователски умения да проучва самостоятелно научната литература и да използва опита на други изследователи за решаване на проблема как да се формират способности за успешно прилагане на знания и умения при създаване и усвояване на нови технологии; да се открие спецификата на професионалната дейност, както и да се очертаят компетенциите, от които се определя ефективността на дейностите. По мое мнение разсъжденията върху съдържанието и обема на понятията компетенции и компетентности би могло да се представят по-кратко, за да не се отклонява изложението от фокуса му – професионалните компетентности. Заключение ми е, че докторантката показва умения да използва творчески и критично огромния обем информация в литературните източници.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Структурата на дисертационния труд е напълно подходяща предвид темата и задачите за изпълнение. В първата глава докторантката формулира целта на работата, изследователските въпроси и задачите, без да се поддава на често срещаното увлечение в педагогическите дисертации да се дефинират хипотеза, предмет и обект на изследването. В края на всяка глава е изведено обобщение на изложението, което показва уменията на автора да избере най-същественото от текста и същевременно е полезно за четящия този значителен по обем и съдържание труд. Едно напълно съвременно решение е представянето на списъци на поместените в основния текст таблици (25 броя) и фигури (12), както и извеждането на всички анкетни карти, тестове и документи в приложения. Така те, от една страна, представляват доказателствен материал, а от друга – служат като справочна информация. Бих искала специално да отлича компетентността на г-жа Илиева при подбора и прилагането на методите на педагогическите изследвания. Умелото съчетание на качествени и количествени методи

на изследване убедително свидетелства за грижливо планиране и провеждане на изследването и е предпоставка за достоверност на резултатите.

Преценка на публикациите и приносите на докторанта

Дисертационната работа е публично достояние чрез пет публикации, от които две са в списание „Химия” – списание с импакт-ранг, реферирано в SCOPUS. Всички публикации са в съавторство, като в три от тях съавторът е научният ръководител на докторантката. Освен това, прави впечатление активното участие на г-жа Илиева в научни форуми – седем на брой. Тези наукометрични показатели свидетелстват, че докторант Надя Илиева покрива и надхвърля минималните изисквания на Закона за развитие на академичния състав и специфичните правила и условия за придобиване на научни степени в СУ „Св. Климент Охридски”.

Автореферат

Авторефератът дава ясна и точна представа за структурата и съдържанието на дисертационния труд.

Заключение

Дисертационният труд на г-жа Надя Илиева представлява самостоятелно научно-приложно изследване, резултатите от което могат да се приложат непосредствено в обучението на студенти-бъдещи инженери. Докторантката демонстрира качества на изследовател – тя е усвоила съвременни методи на педагогически изследвания и ги прилага успешно в хода на изследването и интерпретацията на резултатите. Освен това умее да синтезира и формулира обосновани изводи въз основа на критичния прочит на библиографски източници и анализа на данните.

Написаното дотук ми дава основание без колебание да дам положителна оценка на дисертацията на г-жа Надя Иванова Илиева и ще гласувам да ѝ се присъди научната и образователна степен „доктор”. Позволявам си да препоръчам на членовете на научното жури да вземат същото решение.

12 март 2017 г.

(проф. д-р Адриана Тафрова-Григорова)